

2020-02-20

**Denna handling skall
SEKRETESSPRÖVAS
Innan den lämnas ut!**

Högsta domstolen

HÖGSTA DOMSTOLEN
R 13

INKOM: 2020-02-20
MÅLNr: Ö 936-20
AKTBil: 1

HEMLIG

Sekretess enligt ____ Kap. ____ §
Offentlighets- och
sekretesslagen (2009:400)
____ / ____ 20

**Sekretess enligt 18 kap. 1 § och 35 kap. 1 § offentlighets- och
sekretesslagen (2009:400)**

ÅKLAGARMYNDIGHETEN

Ansökan om resning till men för den tilltalade

Sökanden

Riksåklagaren

Motpart

Lars TORBJÖRN Björklund, 19570302-7515
Sänkhagsvägen 3 B Lgh 1101
191 50 SOLLENTUNA

Offentlig försvarare

Advokaten Max Ahlgren
Advokatfirman Fria Advokater KB
Box 12706
112 94 STOCKHOLM

Målsägande

Sekretess A

Målsägandebiträde

Advokaten Timo Manninen
Advokatfirman Timo Manninen
Grev Turegatan 73
114 35 STOCKHOLM

Lagakraftvunnen dom som ansökan avser

Svea hovrätts dom den 7 mars 2011 i mål B 9043-10

Saken

Våldtäkt mot barn

Yrkande

Jag yrkar med stöd av 58 kap. 3 § första stycket 2 rättegångsbalken att Högsta domstolen beviljar resning till men för Torbjörn Björklund, T.B., avseende ovan nämnda hovrättsdom och förordnar att målet ska tas upp på nytt för fortsatt prövning i hovrätten av ansvarsfrågan avseende våldtäkt mot barn. Jag vill uppmärksamma att målsäganden biträdde åtalet och yrkade skadestånd.

HÖGSTA DOMSTOLEN

Ink. 2020 -02- 20

Dnr Ö 936 /20.....
Aktbil. nr 1

Bakgrund

T.B. åtalades den 23 juni 2010 för våldtäkt mot barn. Gärningsbeskrivningen framgår av tingsrättens dom. Attunda tingsrätt dömde den 10 november 2010 T.B. för bl.a. våldtäkt mot barn till fängelse i två år och fyra månader. Svea hovrätt ändrade i dom meddelad den 7 mars 2011 tingsrättens dom och ogillade åtalet för våldtäkt mot barn. Av domskälen framgår bl.a. följande.

Vid bedömningen av målsägandens utsaga i förening med den övriga utredningen i målet kan konstateras att den, som tingsrätten har redogjort för, innehåller uppgifter som talar i riktning för åklagarens påstående. Det ska dock samtidigt anmärkas att målsäganden under stora delar av förhören döljer sitt ansikte och är mycket ordkarg. Berättelsen innehåller få detaljer och den kan inte anses ha berättats spontant.

....

Det är på motsvarande sätt en brist i utredningen att målsägandens penis inte har undersökts för förekomsten av T.B:s DNA. I övrigt har dock både T.B. och målsäganden undersökts tämligen omfattande för att säkra förekomsten av eventuell DNA från den ene på den andre och vice versa. Något sådant resultat har emellertid inte erhållits. Däremot har det i och för sig kunnat konstateras att det på avigsidan av T.B:s kalsonger fanns blandad DNA men att den som inte tillhörde T.B. inte har kunnat knytas till någon viss person. Forensikern Sylvia von Eckardstein har uppgivit att det av åklagaren påstådda händelseförloppet borde ha givit goda möjligheter till att identifiera DNA korsvis på parterna, något som alltså inte skett.

Enligt målsägandens mor är målsäganden fascinerad av pengar och dyra saker. Han är medveten om de relativt betydande belopp som betalats i skadestånd i andra sexualbrottmål där han varit målsägande.

....

Det kan vidare noteras att målsäganden blev avstängd från en Internetsida för homosexuella sedan han skrivit ett meddelande till en annan användare med följande innehåll; *"Jag, har en fråga, vill du helst betala? Eller sitta i fängelse betala böter och förlora jobb vänner och fammil?"*. I ljuset av det meddelandet är uppgiften att målsäganden förekommer och har förekommit i fem andra utredningar avseende sexualbrott anmärkningsvärd. Härtill kommer dels uppgiften från målsägandens mor att målsäganden har haft ganska komplexa hallucinationer och att han enligt uppgift från E.S. gör saker för att få uppmärksamhet, t.ex. fingerar svimning, dels att han enligt ett läkarintyg på grund av sin autismsliknande störning har ett egocentriskt tänkande och skapar egna regler snarare än rättar sig efter omgivningen och att han dåligt förstår konsekvenserna av sina handlingar.

De ovan angivna förhållandena är av sådan natur att målsägandens berättelse är kringgärdad med så många frågetecken att den inte kan ligga till grund för en fällande dom. Åtalet för våldtäkt mot barn kan därför inte vinna bifall.

Bevisning i hovrätten

Målsäganden hördes inte i varken tingsrätten eller hovrätten. Vid händelsen hade han nyligen fyllt 14 år och var sedan hösten 2009 intagen på behandlingshemmet Edetsten, vilket ligger i närheten av T.B:s bostad. Anledningen till att han var intagen där var att han hade neuropsykiatriska och psykiatriska svårigheter. Bandupptagningar från videoinspelade polisförhör med målsäganden har spelats upp. Parterna avstod från att höra målsäganden vid huvudförhandlingen i hovrätten trots att han då fyllt 15 år.

Hovrätten angav att målsägandens uppgifter bör bedömas med särskild försiktighet. Det saknades DNA-analys som knöt målsäganden och misstänkt till händelsen.

Återupptagande av förundersökning

Åklagaren inkom den 20 maj 2019 med information om att Nationellt forensiskt centrum (NFC) på begäran av polisen gjort en förnyad analys av arkiverat DNA-prov från T.B:s kalsonger. Denna gav stöd för att även målsägandens DNA fanns på avigsidan av den tilltalades kalsonger i den blandbild som säkrades 2010. Jag beslutade därför den 3 juli 2019 att förundersökningen mot T.B. skulle återupptas. Jag lämnade samtidigt direktiv om nytt salivprov skulle lämnas av målsäganden för att, om möjligt, få ett säkrare resultat.

Jag hemställde samtidigt att Högsta domstolen skulle förordna offentlig försvarare och målsägandebiträde.

Ny bevisning

Målsäganden har lämnat ett nytt salivprov. NFC har den 11 september 2019 lämnat ett kompletterande sakkunnigutlåtande, sidan 15-17 i tilläggsprotokollet.

Av detta framgår att då nytt jämförelsematerial från målsäganden inkommit jämfördes tidigare erhållit DNA-resultat på nytt mot T.B. och målsäganden varpå följande framkom.

Resultatet talar extremt starkt för att huvuddelen av DNA:t kommer från T.B. (*Grad +4*), om man bortser från möjligheten att det kommer från en nära släkting. Resultaten talar extremt starkt för att den mindre delen av DNA:t kommer från målsäganden (*Grad +4*) om man bortser från möjligheten att det kommer från en nära släkting.

Enligt uppgift från forensiker hos NFC är sekret ett övergripande uttryck för de biologiska spårtyper som inte kan hänföras till blod, sperma, hår eller vävnadsrester. Uttrycket innefattar främst saliv, snor och vaginalsekret.

Statens kriminalteknologiska laboratorium (SKL) har tidigare undersökt T.B:s kalsonger och då anträffat sekret/DNA på ett område på avigsidan framtill (AB/1037-10/G008). SKL:s analys visade en blandning av DNA från minst två personer. Resultaten talade med visshet för att huvuddelen av DNA:t kom från T.B. Den mindre delen kunde inte utvärderas för jämförelse mot person.

Polisregion Stockholm har beslutat om en insats, Victoria, för att säkerställa att säkrade spår vid sexualbrott dokumenteras, analyseras och dokumenteras rättssäkert. Polisen har gått igenom alla spårsäkringssatser som var bevarade och inkomna före 2019. I detta ärendet begärdes en ny analys från NFC. Den analysen finns på s. 7-12 i tilläggsprotokollet och är från den 20 mars 2019. Det framgår där att analysen skett enligt det gamla systemet med 10 markörer. Om nytt jämförelseprov inkommer för uppdatering, enligt nytt system med 15 markörer, kan slutsatsgraden komma att ändras. Provet från mars utvisade en blandbild där huvuddelen kom från T.B. och den

mindre delen från målsäganden (*Grad +3* talar starkt för). Efter förnyad analys med ett nytt jämförelseprov, uppnås alltså den högsta graden.

Arkiverade DNA-prover förvaras i sitt ursprungsrör. Röret är märkt med ursprungligt provnummer som är unikt och förvaras i frysum (-20° C) beläget i NFC:s lokaler i Linköping.

T.B. har hörts med anledning av den nya bevisningen men han har inte velat kommentera resultatet av NFC:s förnyade analys.

De rättsliga förutsättningarna för resning

Resning till men för en tilltalad får enligt 58 kap. 3 § första stycket 2 rättegångsbalken beviljas, om det för brottet är föreskrivet fängelse i mer än ett år samt någon omständighet eller bevis, som inte tidigare har förebringats, åberopas och dess förebringande sannolikt skulle ha lett till att den tilltalade dömts för brottet eller till att detta hänförts under en väsentligt strängare straffbestämmelse än den som tillämpats. Enligt paragrafens andra stycke får resning inte beviljas om sökanden inte gör sannolikt att omständigheten eller beviset inte kunnat åberopas tidigare under rättegången eller sökanden annars haft giltig ursäkt att inte göra det.

Enligt 58 kap. 4 § andra stycket rättegångsbalken ska ansökan om resning i brottmål till men för den tilltalade göras inom ett år från det att sökanden fick kännedom om det förhållande som ansökningen grundas på.

Med bevis, som inte tidigare har förebringats, avses ett nytt bevismedel, t.ex. ett vittne som inte tidigare har hörts i målet eller en inte tidigare företedd skriftlig handling, eller ett nytt bevisfaktum, t.ex. en ny uppgift av en person som tidigare har hörts i målet. Med omständighet, som inte tidigare har förebringats, avses ett rättsfaktum eller ett moment i rättsfaktum. (Se Lars Welamson och Johan Munck, *Processen i hovrätt och Högsta domstolen, Rättegång VI*, 2011, s. 196 f.)

Sannolikhetskravet hänför sig inte till ett visst rättsfaktum utan till en viss bedömning. Vad som ska prövas är vad utgången sannolikt skulle ha blivit om omständigheten eller beviset hade förebragts i rättegången. (Welamson och Munck, a.a., s. 201.)

Betydelsen av den nya bevisningen ska bedömas med hänsyn tagen till den gamla bevisningens värde, bedömningen ska alltså i detta fall utgå från hovrättsdomen. Någon fristående omvärdering får således inte ske (se NJA 2010 s. 295, NJA 2011 s. 254 och NJA 2013 s. 75). I NJA 2013 s. 931 betonar Högsta domstolen att detta dock inte hindrar att vissa omständigheter och bevis ges en annan betydelse i ljuset av den nya utredningen och att de alltså i den meningen värderas annorlunda. Ny utredning kan alltså påverka bedömningen av bevisvärdet av ett redan prövat bevis.

Grunden för min ansökan och min bedömning

För brottet våldtäkt mot barn är föreskrivet fängelse i mer än ett år. Brottet är inte preskriberat. Åklagaren fick den 2 april 2019 information från polisen om resultatet av den första undersökningen (sakkunnigutlåtande den 20 mars 2019) och ansökan görs

således inom ett år från det att åklagaren fått kännedom om det förhållande som ansökan grundas på. Den nya bevisningen har inte kunnat åberopas i den tidigare rättegången.

Utredningen i hovrätten bestod i huvudsak av muntlig bevisning. Hovrätten fäste i sina domskäl stor vikt vid avsaknaden av DNA-spår från målsäganden på T.B. och vice versa. Det finns ingen annan förklaring till varför målsägandens DNA finns på avigsidan av T.B:s kalsong efter händelsen än att de uppgifter som målsäganden har lämnat i förhör är riktiga. Med hänsyn till målsägandens ålder får någon frivillig sexuell aktivitet inte äga rum. T.B. förnekade också i hovrätten att något sexuellt ägt rum mellan honom och målsäganden. Resultatet av den senaste DNA-analysen tillsammans med tidigare åberopad bevisning ger sådant starkt stöd till målsägandens uppgifter att det, enligt min mening, är sannolikt att hovrätten skulle ha dömt T.B. för våldtäkt mot barn om den nya bevisningen hade förebringats under rättegången.

Jag avstår för närvarande från att framställa häktningsyrkande.

Den skriftliga bevisningen i resningsärendet

1. Domarna
2. Tilläggsprotokoll innehållande analyser

Som bilaga inges ursprungligt förundersökningsprotokoll. Vid en eventuell ny förhandling får åklagaren återkomma om bevisuppgift.

Petra Lundh

Lisbeth Johansson